

МЕМОРАНДУМ

за

**сътрудничество и общи действия за повече внимание върху
работниците/работещите в земеделието в условията на COVID-19 и
зелените предизвикателства и цели пред сектора в светлината на
Зелената сделка**

Днес 2020 г. в гр. София, се сключи настоящия
Меморандум за сътрудничество и партньорство между:

Федерацията на независимите синдикати от земеделието
И
Национален съюз на земеделските кооперации в България
И
Асоциация на земеделските производители в България
и

.....

ПРЕАМБЮЛ

Днес обществото ни е изправено пред предизвикателства, които не търпят отлагане. Големите теми - кризата с COVID-19, Зелената сделка и свързаните с нея стратегия „От фермата до вилицата” и Обща селскостопанска политика – поставят въпроси и налагат действия. Пресечната точка на тези големи въпроси е **хранителната сигурност, човешкия фактор и социалната справедливост в обществото.**

Кризата с Ковид 19 показва категорично важността на хранителната сигурност и значението на късите вериги на доставки, местните производства, разнообразяване на източниците на ресурси, работниците по хранителната верига, а най-вече селскостопанските и сезонните работници.

Социалните партньори от сектор Селско стопанство приветстваме амбициозните цели на стратегията „От фермата до вилицата” и на **ОСП 20+**.

Като си даваме сметка, че сектор Земеделие, заедно със съпътстващите сектори по хранителната верига едновременно допринасят и са силно засегнати от изменението на климата, сме убедени, че днес е крайно необходимо да действваме с нова решителност, диалог и споделена

отговорност за устойчиво и социално-отговорно земеделие в България, в което са отразени и потребностите на всички заинтересовани страни.

I. ПРЕДМЕТ НА МЕМОРАНДУМА ЗА СЪТРУДНИЧЕСТВО

1. Общи действия в подкрепа на земеделските стопанства за прилагането на превантивни мерки на работното място за ограничаване на разпространението на COVID-19

В условията на пандемията COVID-19, която се отрази сериозно върху всяка част от нашето общество и нашата икономика, добрата комуникация и сътрудничество между работодатели и работници са от ключово значение за защита срещу разпространението на COVID-19 на работното място. Работодателите и работниците имат споделена отговорност за прилагането на превантивни мерки на работното място за ограничаване разпространението на COVID-19.

Във връзка с намаляването на риска от заболяване от COVID-19 на работното място и за нормализиране на работната дейност в сектор селско стопанство, както и ограничаване негативните последици от пандемията като цяло, страните по настоящия меморандум се съгласяват, че:

Чл. 1. Страните декларират своята воля и ангажираност да обединят усилията си и предприемат действия заедно за осигуряване на ефективни мерки, които ще гарантират предотвратяването на COVID-19 на работното място в земеделските стопанства.

Чл. 2. Съвместна работа за информиране на работниците и служителите, относно това какъв е рискът и какви мерки се прилагат за защита от заразяване с COVID-19, вкл. и реда за информиране при заразено лице в предприятието.

Чл. 3. При осъществяването на взаимното сътрудничество и социално партньорство страните ще се ръководят от **следните приоритети:**

- Осигуряване и поддържане на работна среда, гарантираща предотвратяването на COVID-19 на работното място.
- Разработване и прилагане на политики и програми за осигуряване на предотвратяване на заразяването, информиране на работниците и служителите, оценка на риска.
- Анализ и контрол на оценката на риска по отношение на: **уязвимите групи работещи, в това число и сезонните работници;** обхващане

на всички длъжности и работни места; контрол по осигуряване на лични предпазни средства и тяхното качество, съобразено с конкретния риск; осигуряване на своевременна информация на работниците.

- Създаване на **екип за планиране и действия** по управление на кризата и контрол по изпълнение на договорките с участието на представители на синдикатите/работещите.

Чл. 4. За постигане на обявените приоритети страните ще използват **различни форми на сътрудничество**:

- взаимно **информирание и консултиране**, обмен на добри практики, информация и експертиза;
- участие и реализиране на съвместни проекти и програми за финансиране за подобряване и обезопасяване на условията на труд, както и за подобряване на процесите и организацията на работа в условията на COVID-19;
- повишаване на **осведомеността и обучение по БЗР** на преки ръководители и синдикални дейци в предприятията, свързано с превенция и защита от заразяване на персонала;
- обсъждане и решения на комитетите и групите по условия на труд в предприятията, свързани с конкретни мерки за защита на работното място от заразяване.

Чл. 5. **Обмен на информация** относно прилагането на съществуващата правна уредба (съдържаща се в закони, в т. ч. и подзаконовни нормативни актове, колективни трудови договори), както и анализ на европейските и национални действия на социалните партньори по време на кризата, подписани споразумения по сектори и предприятия, систематизиране на добрите практики.

2. Социално – икономическо влияние на Европейската Зелена сделка върху сектор селско стопанство и действия на социалните партньори за устойчиво земеделие и селски райони в България.

Устойчивото развитие на селското стопанство днес зависи в голяма степен от ефективното използване на ресурсите в цялата верига на производство – от земята до храната, от степента на кръговост, от внедряването/прилагането на иновациите и дигиталния скок във всеки аспект. На Европа днес е нужна разбираема и по-справедлива политика по цялата хранителна верига, която отговаря на повишените изисквания

на фермера, на работника и на потребителя. Именно затова днес възлагаме сериозни очаквания/надежди и говорим за стратегията „От фермата до вилицата“, като важна част от Зелената сделка на Европа.

Изпълнението на Зеления договор и реализирането на стратегията „От фермата до вилицата“ е тясно свързано с прилагането на Общата селскостопанска политика след 2020.

*Зелената трансформация ще бъде съпътствано от сериозни трусове в сектора – от потенциални загуби на работни места до въвеждане на нови бизнес модели и създаване на работни места с нови изисквания за умения на работещите. Дигитализацията и иновациите трябва да са **достъпни** за всички работещи чрез инвестиции и мерки за обучение и квалификация в новите умения. В много региони земеделските и хранителни практики и традиции ще бъдат **неблагоприятно засегнати**. Те трябва да имат достъп до подкрепа от Фонда за справедлив преход.*

Категоричният политически ангажимент в Зеления договор на Европа е, че никой няма да бъде изоставен в този преход, а в сърцевината му е поставен Европейския стълб за социални права.

*Съгласно инициативите на Европейската зелена сделка и в този нов ракурс днес трансформацията на сектора - храни и селско стопанство - изисква **цялостен и системен подход към хранителната верига**, включващ оценки на социалното и икономическото въздействие, реалистична пътна карта и необходимо/адекватно финансиране.*

В тази връзка страните по настоящия Меморандум се съгласяват, че:

Чл. 6 Страните декларират своята воля и ангажираност да обединят усилията си и да работят заедно, за да гарантират, че всички действия в настоящия Меморандум са насочени за постигне справедлив преход при осъществяване на целите на Европейската зелена сделка в сектор земеделие.

Чл. 7 При осъществяването на взаимното сътрудничество и **социално партньорство** страните ще се ръководят от следните приоритети:

- Извършване на оценка на въздействието от прилагането на Европейската зелена сделка в сектор селско стопанство;
- Активно участие и съвместни позиции/становища при обсъждане, подготовка на планове за действие, мерки и др. национални и секторни инициативи в съответствие с пътната карта на Зелената сделка;

- Съвместни действия за подобряване на ресурсната обезпеченост на отрасъла с квалифицирани работници и разработване на съвместни мерки за продължаващо обучение и квалификация;
- Подкрепа на заетостта в селските райони и ангажиране/включване на търсещите работа в сектора, съобразено с новите реалности – технологии/иновации/дигитализация/;

Чл.7 За постигане на обявените приоритети страните ще използват следните форми на сътрудничество:

- Съвместно участие в обсъждане и разработване на секторни стратегии и планове за действие за социално справедлив;
- Взаимно информиране и консултиране, обмен на добри практики, информация и експертиза;
- Повишаване на информираността за зелените практики и екологичните измерения на прехода;
- Съвместно участие в създадените платформи за обмен на опит;

Чл. 8. Засилване ролята на Отрасловия съвет за социално сътрудничество към МЗХГ и активно участие за консултиране и информиране при разработването и прилагането на икономическата политика, политиката за заетост и социалната политика в сектор земеделие, съобразно аспектите на Европейската зелена сделка.

II. СРОК НА МЕМОРАНДУМА. ПРЕКРАТЯВАНЕ.

Чл. 9 Срокът на действие на настоящия меморандум е за **три години**, считано от датата на подписването му. След изтичане на този срок Меморандумът се подновява за автоматично за същия срок при наличие на мълчаливо съгласие от всяка от страните.

Чл. 10 Този Меморандум може да бъде прекратен по взаимно съгласие или с едномесечно писмено предизвестие, отправено от всяка от страните.

III. ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ.

Чл. 10 Всички изменения в Меморандума за сътрудничество и партньорство са валидни, само ако са направени в писмен вид и са

подписани от надлежно упълномощените представители и договарящите се страни.

Чл. 11 Този меморандум е отворен за присъединяване на всяка друга организация, която припознава в него и своите цели и приоритети.

Меморандумът е съставен в ... еднообразни екземпляра - по един за всяка от страните.

.....
(подпис)

.....
(подпис)

.....
(подпис)

.....
(подпис)